

SŁOŃCE

SŁOŃCE – centralny obiekt naszego układu planetarnego –
jest gorącą kulą gazową.

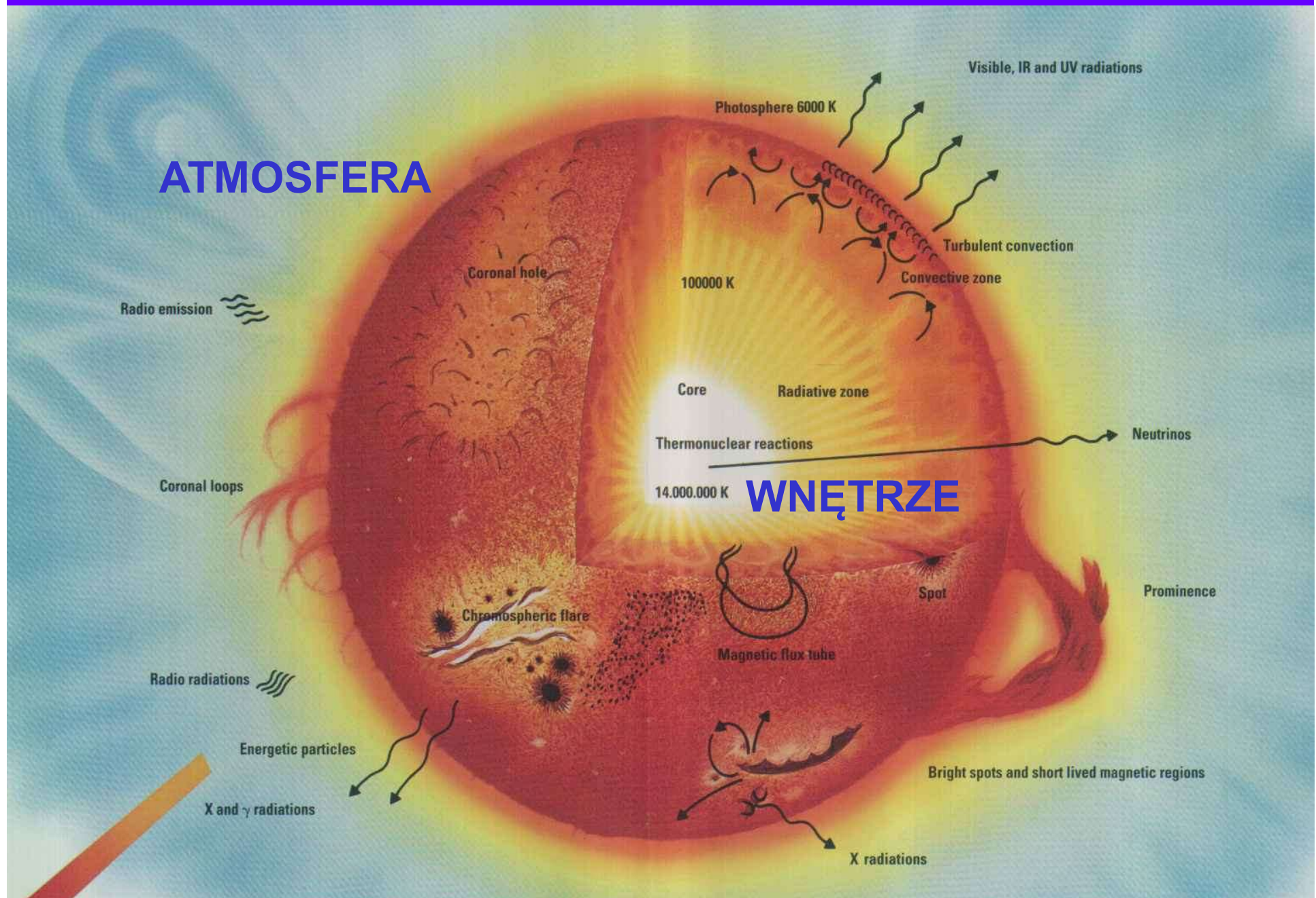
Jego masa - $M = 2 \cdot 10^{30}$ kg,

promień - $R = 700$ tys km.

*(co oznacza w tym przypadku promień tej kuli gazowej
dopowiemy w dalszej części niniejszej prezentacji)*

ZARYS BUDOWY SŁOŃCA

WNĘTRZE SŁOŃCA

WARSTWA
KONWEKCYJNA

WARSTWA
PROMIENISTA

JĄDRO

0.1 g/cm^3

100000 K

10 g/cm^3

Core

Radiative zone

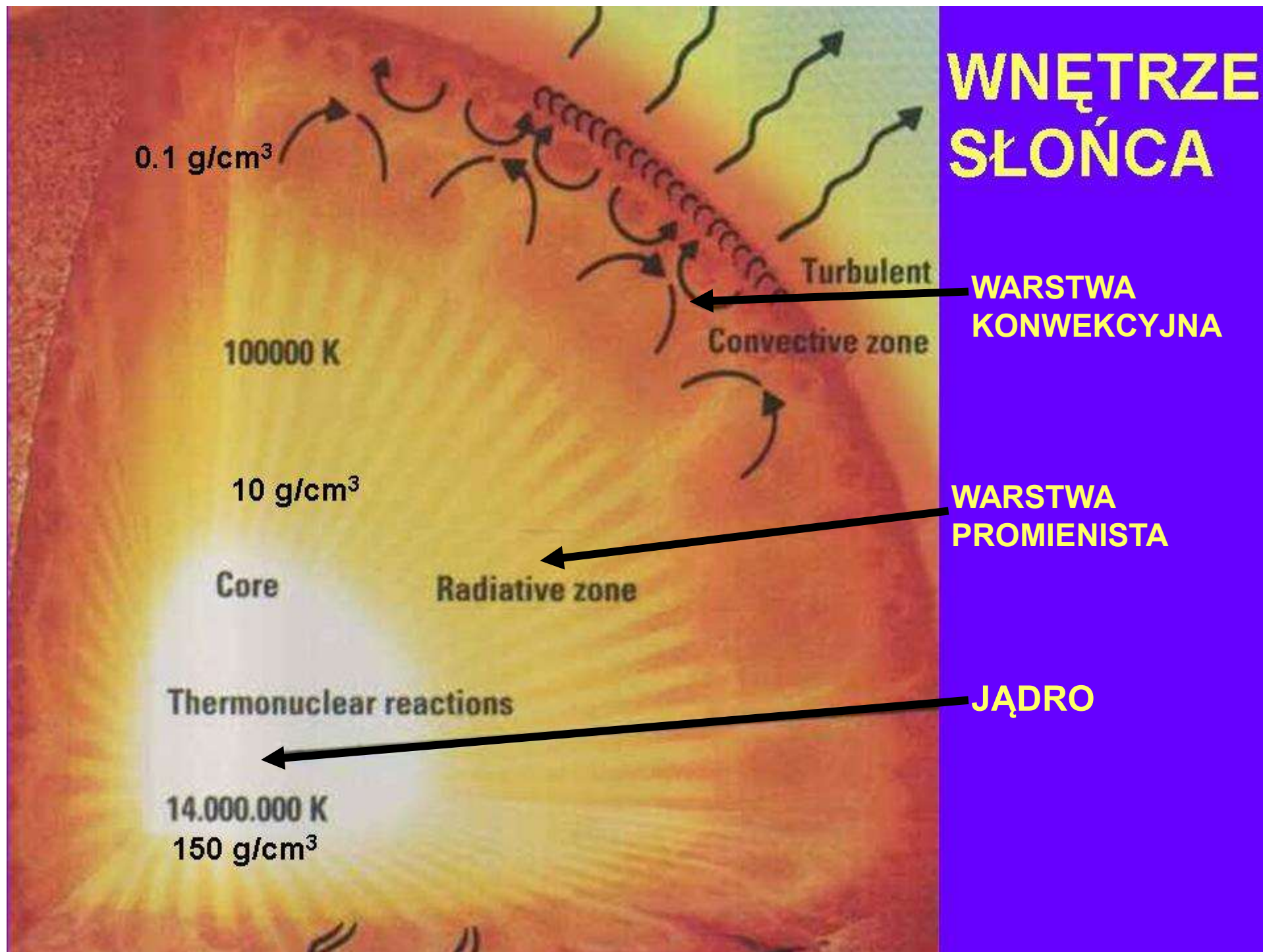
Thermonuclear reactions

14.000.000 K

150 g/cm^3

Turbulent

Convective zone

FOTOSFERA - PIERWSZA WARSTWA

ATMOFERY SŁOŃCA. Jej grubość to ok. 700 km. Zaledwie 1 promień promienia słonecznego liczonego od środka do Fotosfery. Średnia temperatura ok. 5800 K. Fotosferę postrzegamy jako „powierzchnię” Słońca.

W fotosferze obserwuje się wiele zjawisk tzw. „aktywności słonecznej”

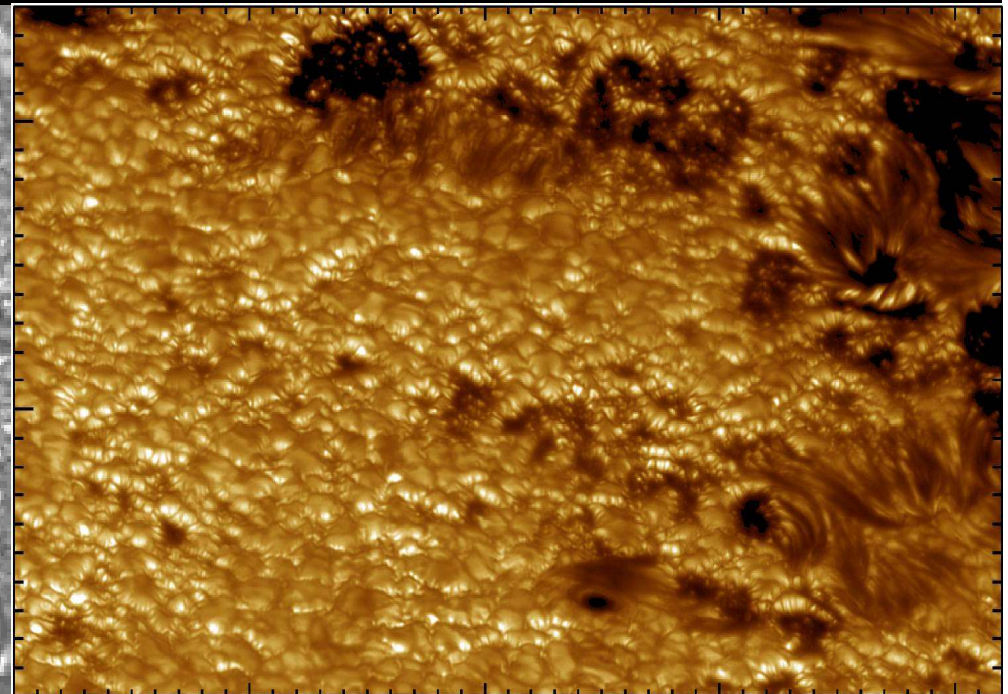
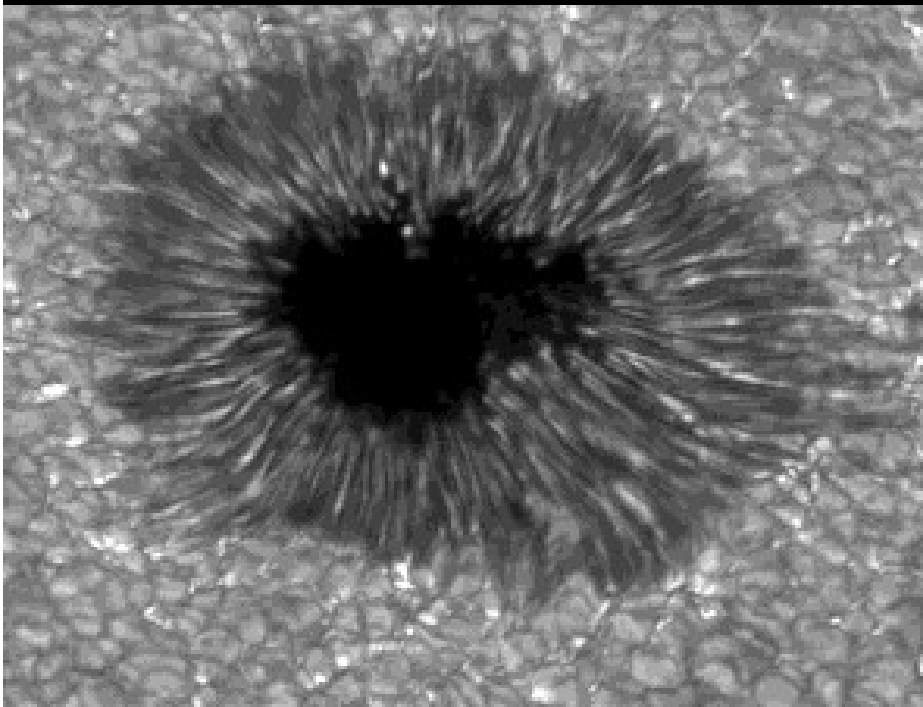
PLAMY SŁONECZNE oraz **GRANULACJA FOTOSFERYCZNA**

Plamy to miejsca chłodniejsze o ok. 1500K od średniej fotosfery.

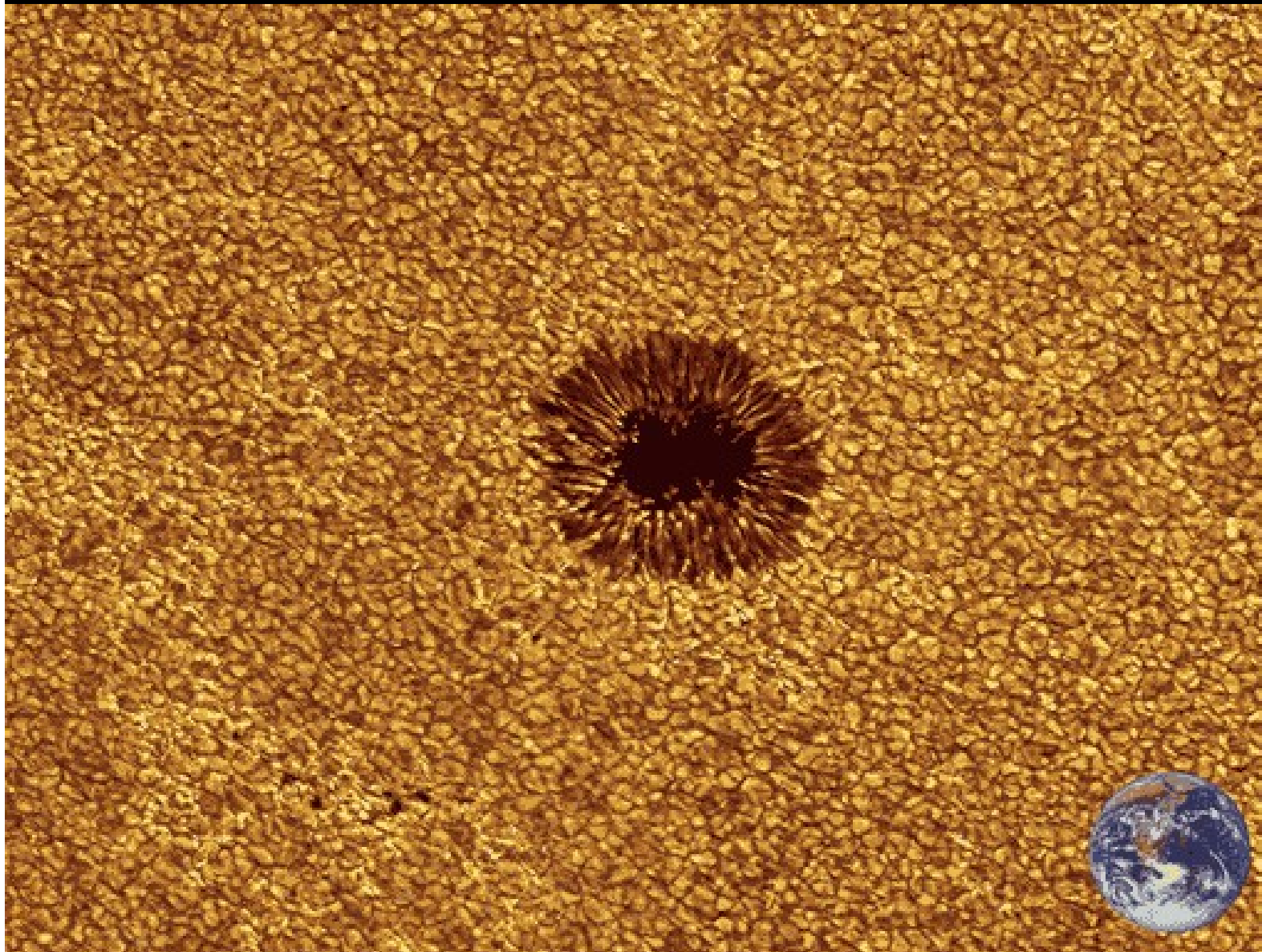
Istnieje w nich silne pole magnetyczne (ok. 2 – 3 tys. Gs.)

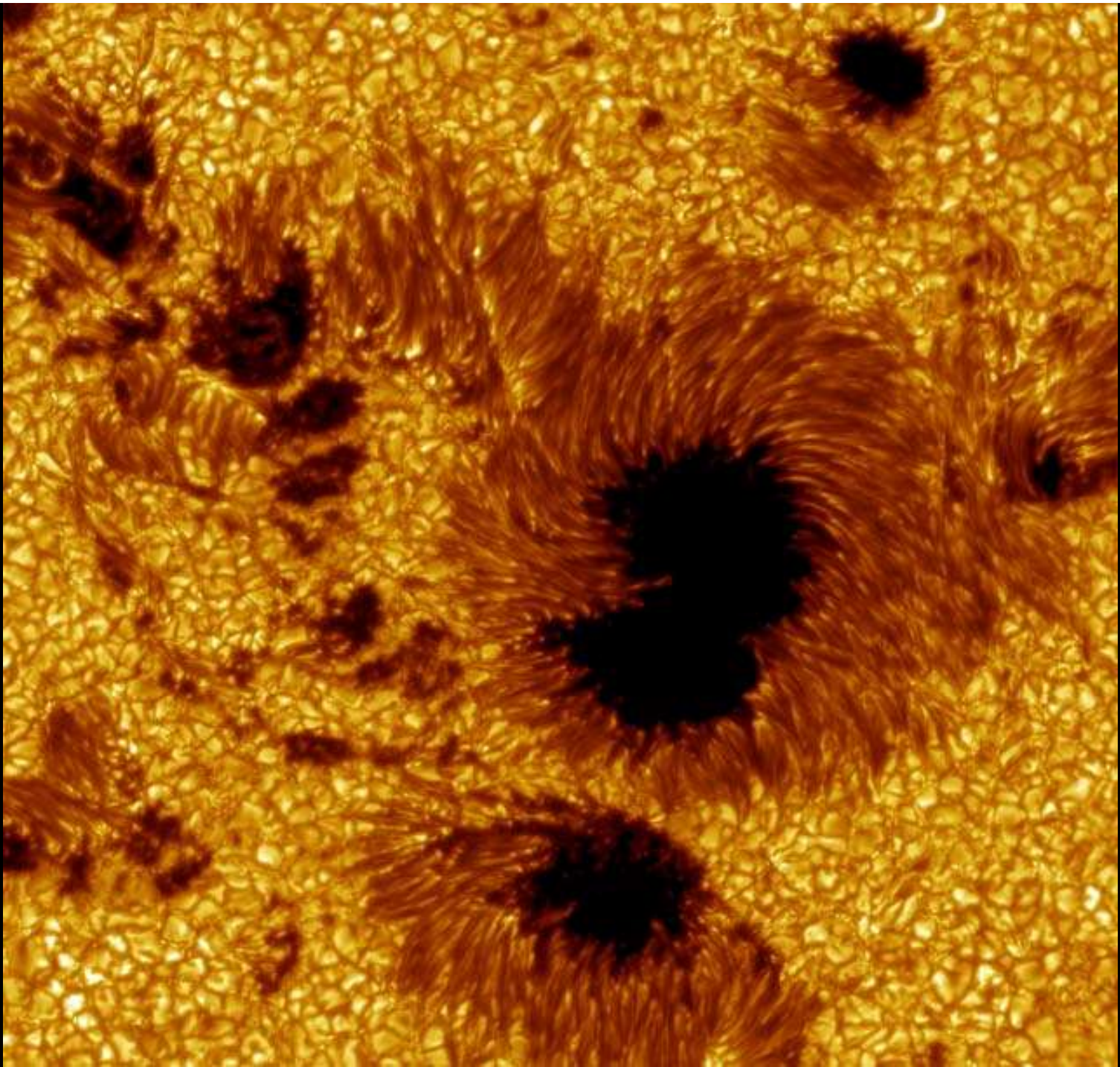
Granulacja to efekt ruchów konwekcyjnych zachodzących tuż pod fotosferą. Obraz granulacji jest bardzo dynamiczny (w skali kilkunastu minut) .

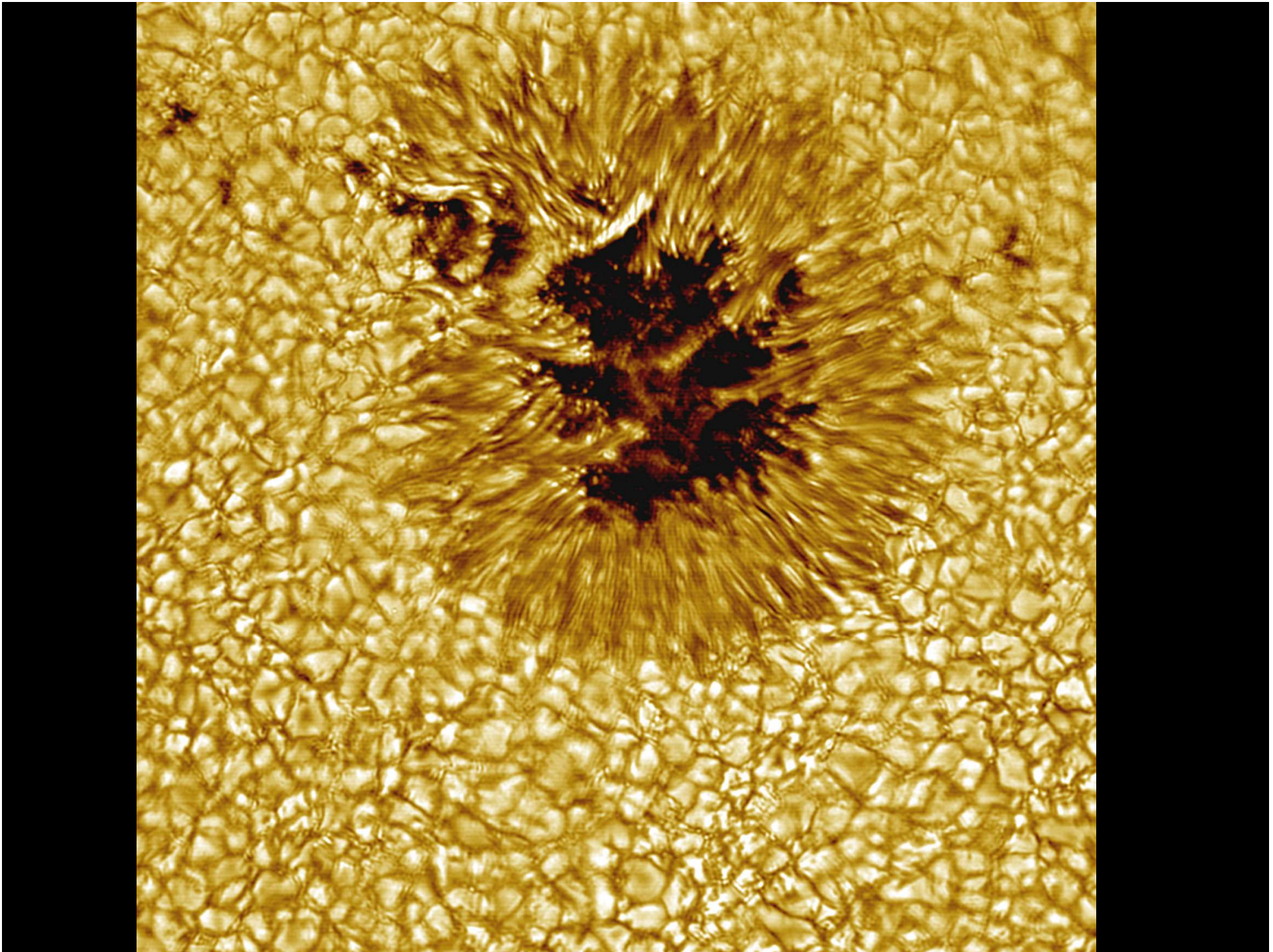
Warstwa konwekcyjna odpowiedzialna jest za generowanie pól magnetycznych oraz większości zjawisk aktywności słonecznej

GRANULACJA ORAZ LINIE POLA MAGNETYCZNEGO WOKÓŁ ORAZ NAD PLAMĄ SŁONECZNĄ.

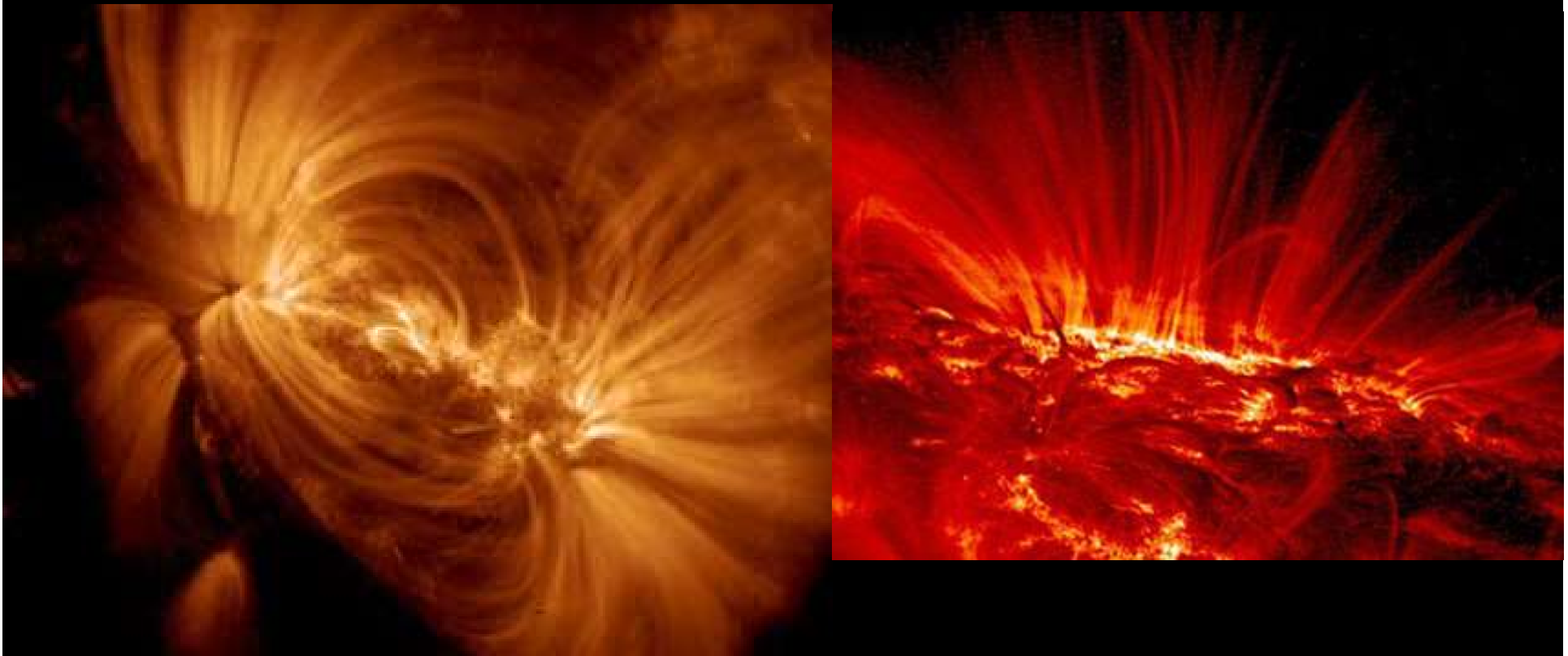

PLAMY JAKO BIEGUNY MAGNETYCZNE.

**STRUMIENIE GORĄCEJ ZJONIZOWANEJ PLAZMY PORUSZAJĄ SIĘ
WZDŁUŻ LINII POLA MAGNETYCZNEGO.**

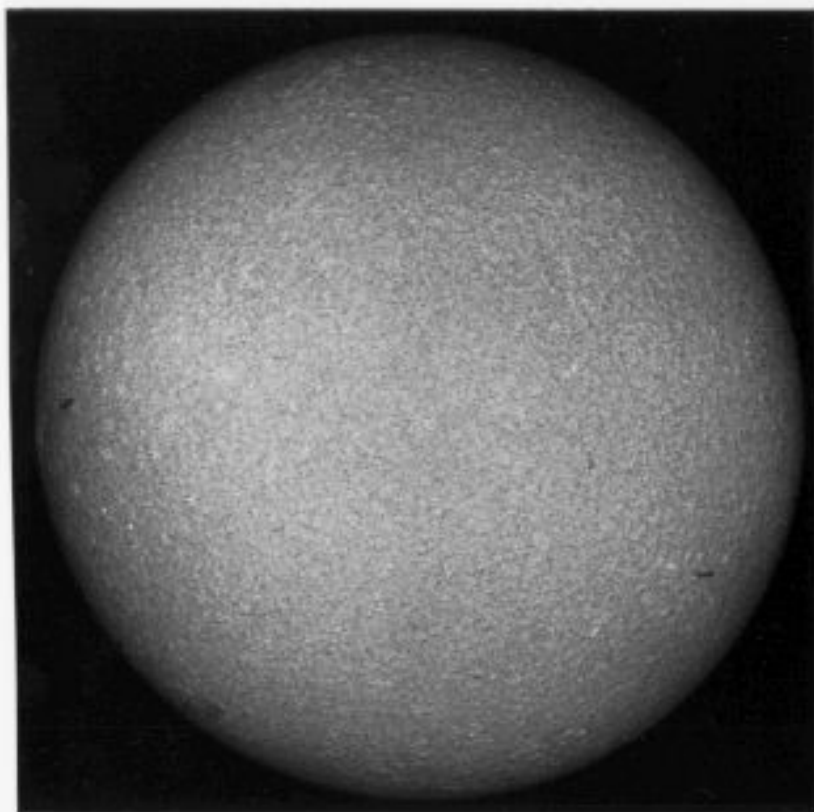
OBRAZ TARCZY SŁOŃCA - FOTOSFERY - Z PLAMAMI

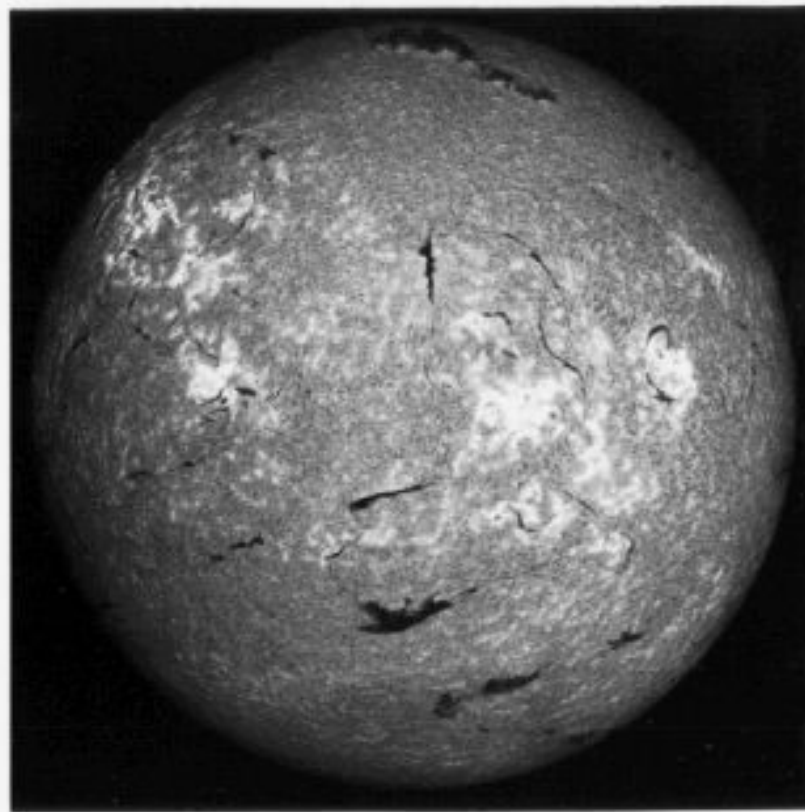
2000/08/31 20:48 UT

**OBRAZ SŁOŃCA ZMIENIA SIĘ W ZALEŻNOŚCI OD
POZIOMU AKTYWNOŚCI.
SĄ LATA MAKSYMALNEJ ORAZ MINIMALNEJ
AKTYWNOŚCI SŁONECZNEJ.**

MINIMUM

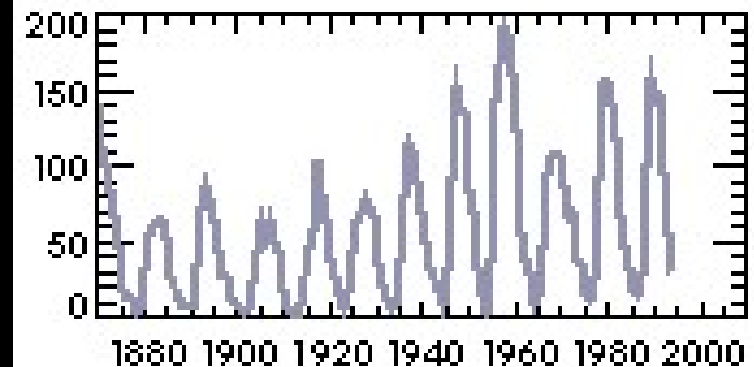
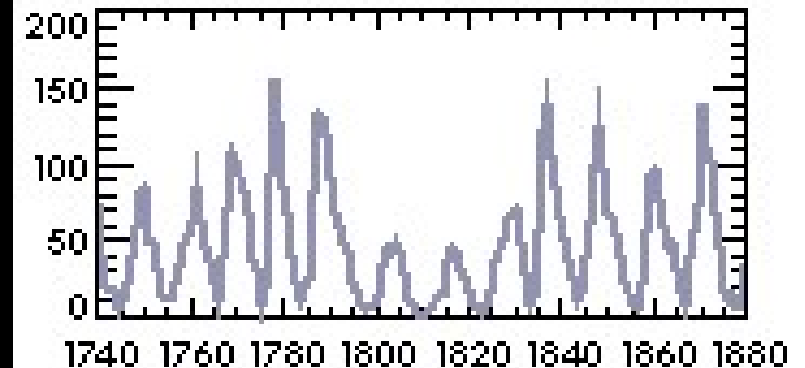
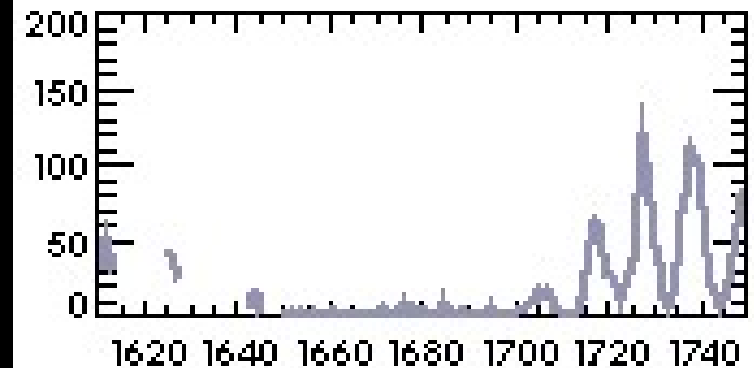
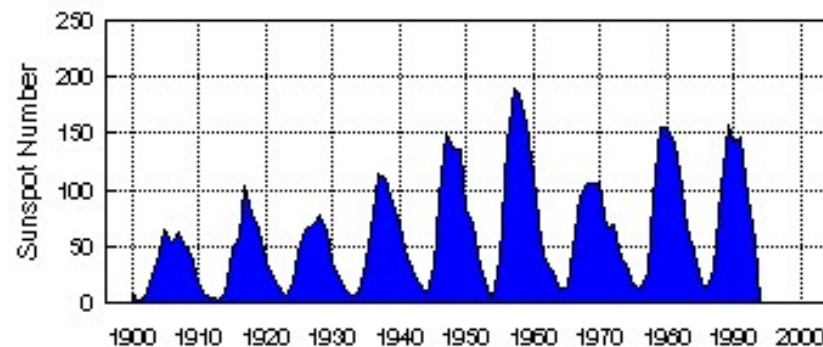
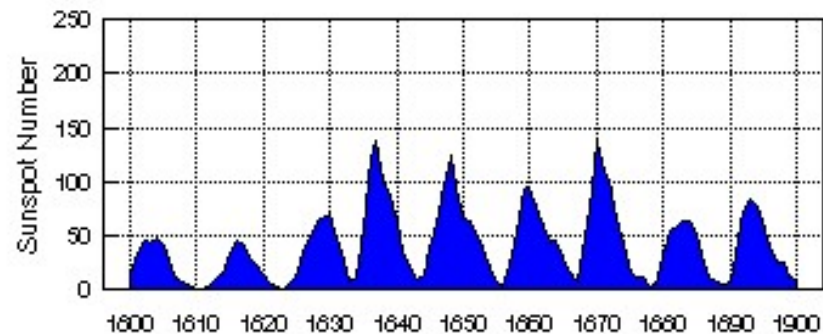
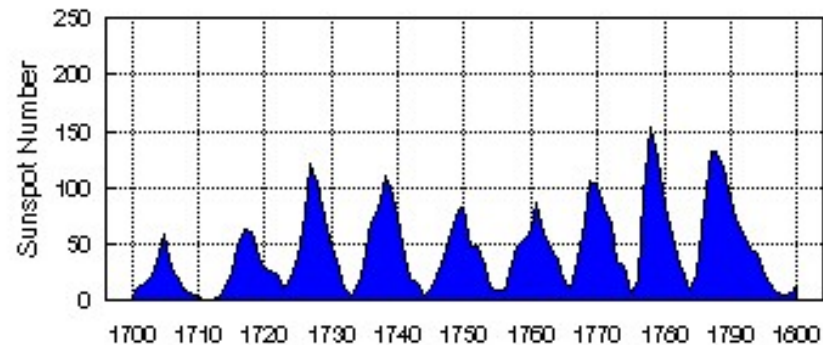

MAXIMUM

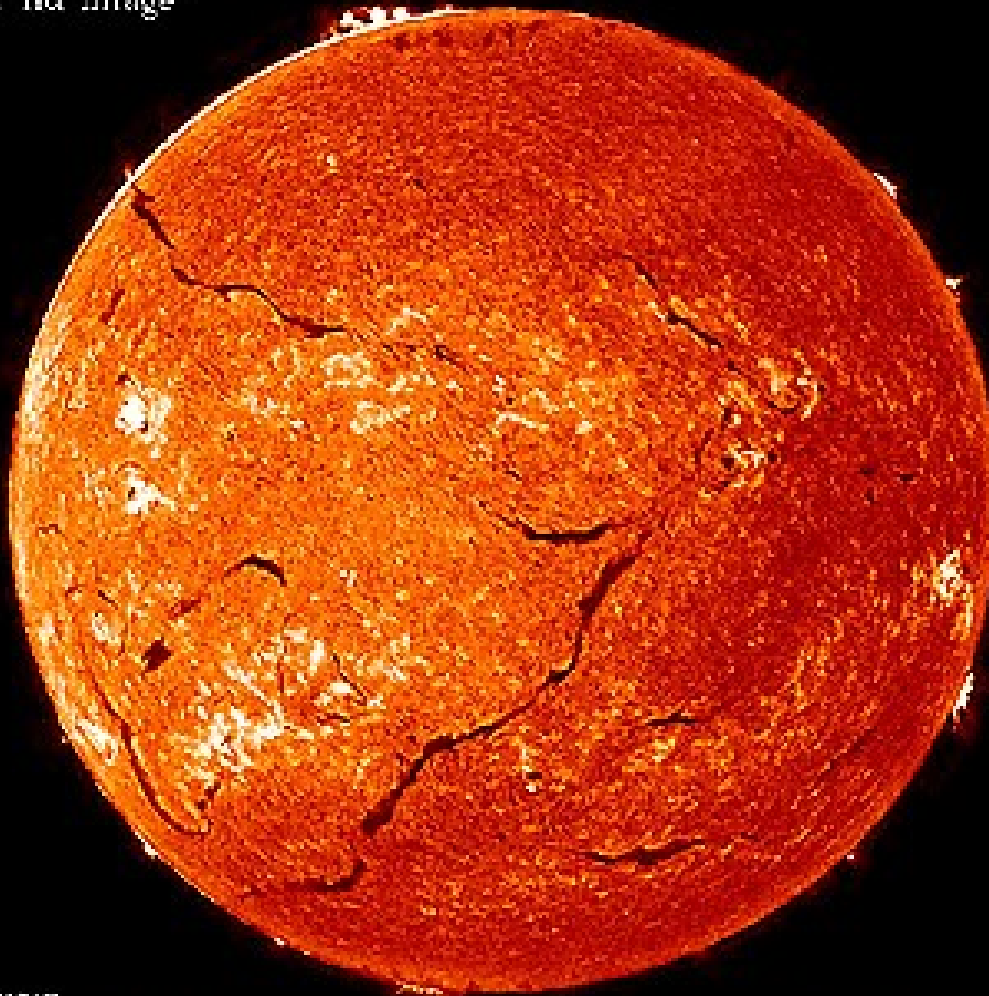
JEDENASTOLETNI CYKL AKTYWNOŚCI PLAMOWEJ SŁOŃCA BADANY JEST JUŻ OD PRAWIE TRZYSTU LAT.

Annual Sunspot Numbers: 1700-1993

**CHROMOSFERA - WARSTWA NAD FOTOSFERĄ
O GRUBOŚCI KILKU TYS. KM. I TEMPERATURZE KILKUNASTU TYS. K.
BYWA ZAUWAŻALNA PODCZAS CAŁKOWITEGO ZAĆMIENIA SŁOŃCA
JAKO CZERWONAWA OBWÓDKA WOKÓŁ ZAKRYTEJ PRZEZ KSIĘŻYC
FOTOSFERY.**

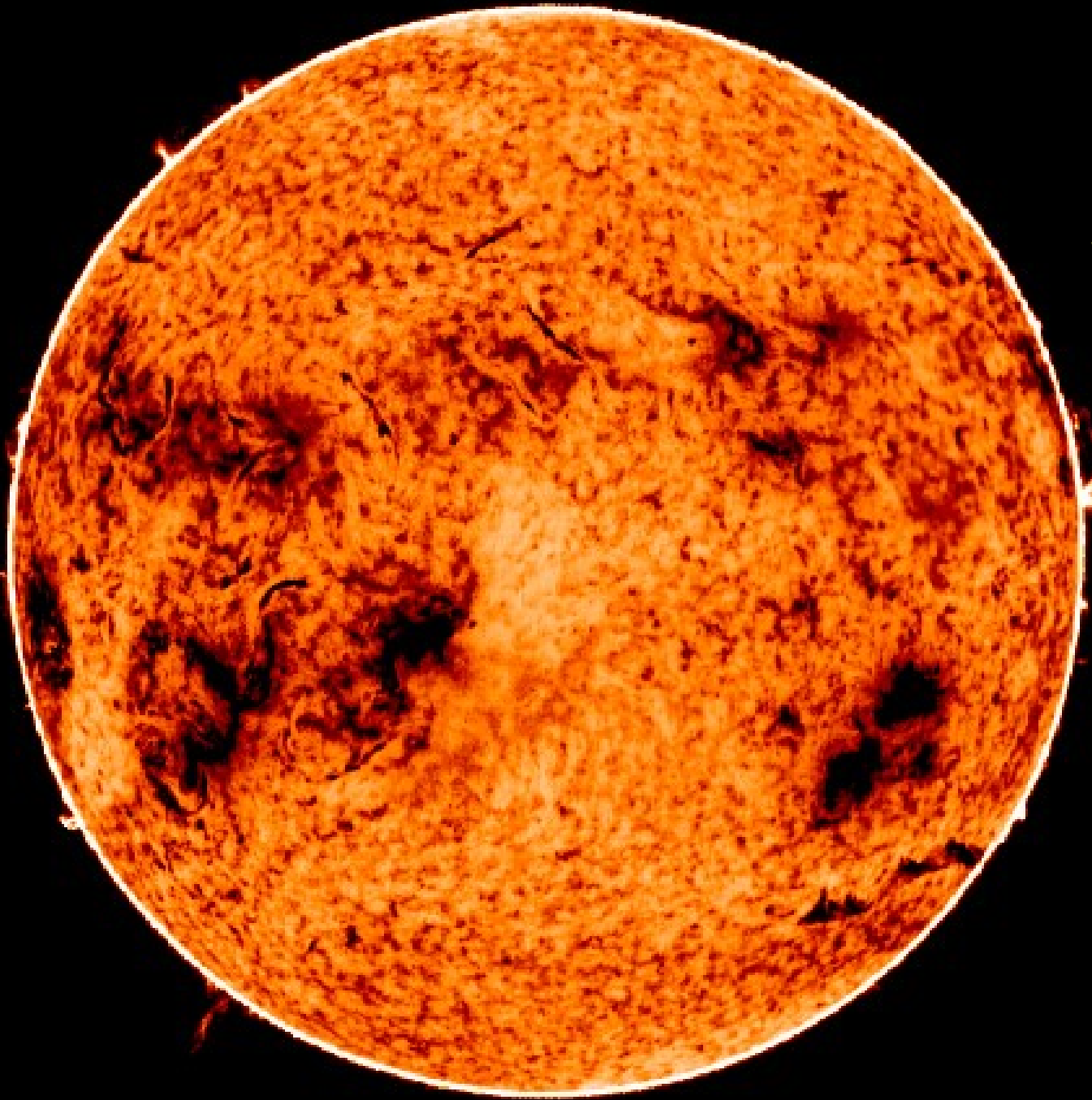
11 August 1980 H α image

Source: NOAA/SEL/USAF

H α A-005

CHROMO- SFERA

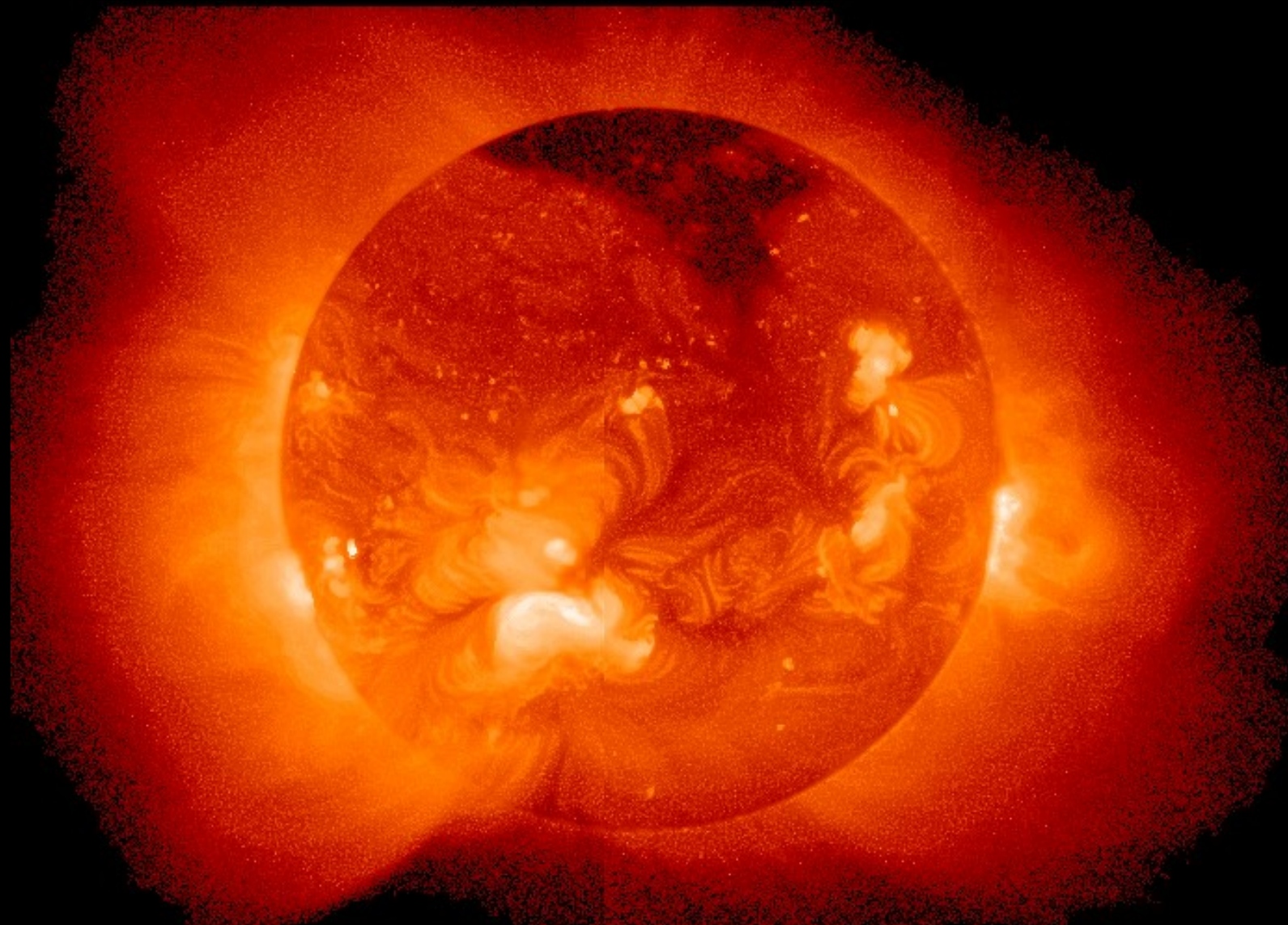

KORONA SŁONECZNA

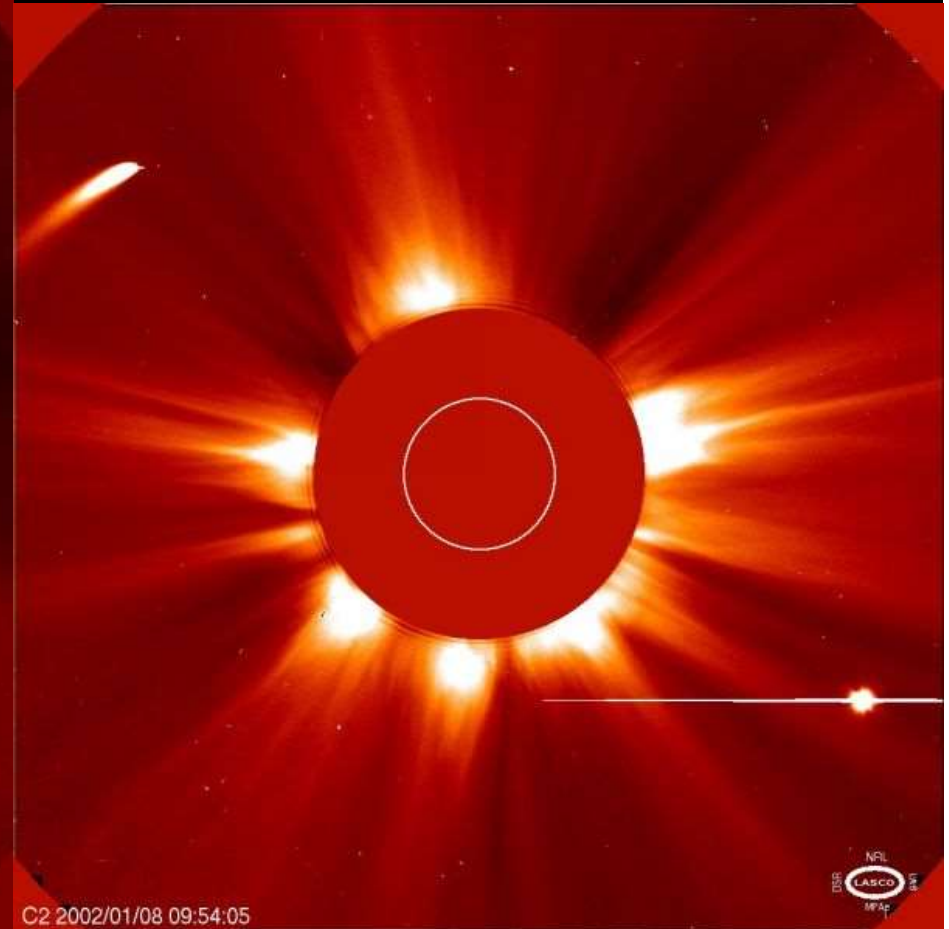
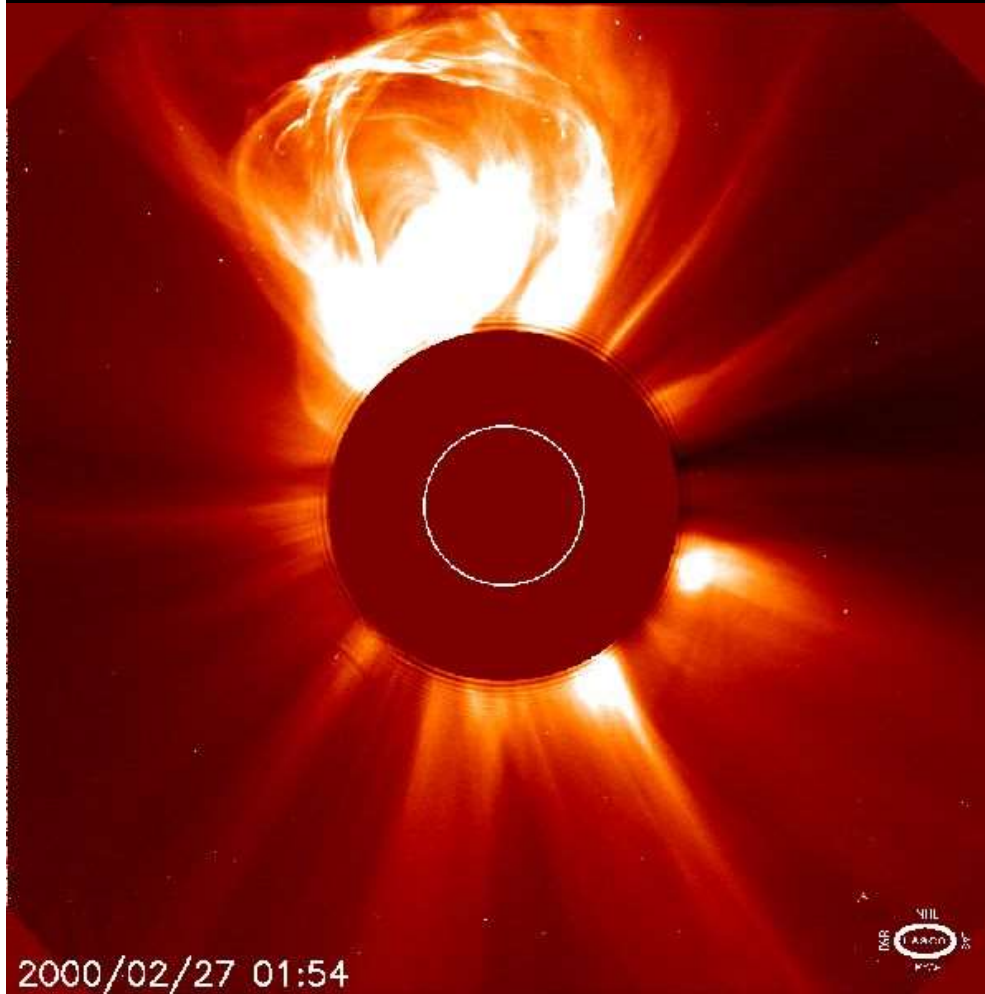
NAJBARDZIEJ ZEWNĘTRZNA WARSTWA ATMOSFERY SŁOŃCA.
BARDZO JUŻ ROZRZEDZONA LECZ O TEMPERATURZE 2 mln. K.
EFEKTOWNIE WIDAĆ JĄ PODCZAS CAŁKOWITEGO ZAĆMIENIA SŁOŃCA

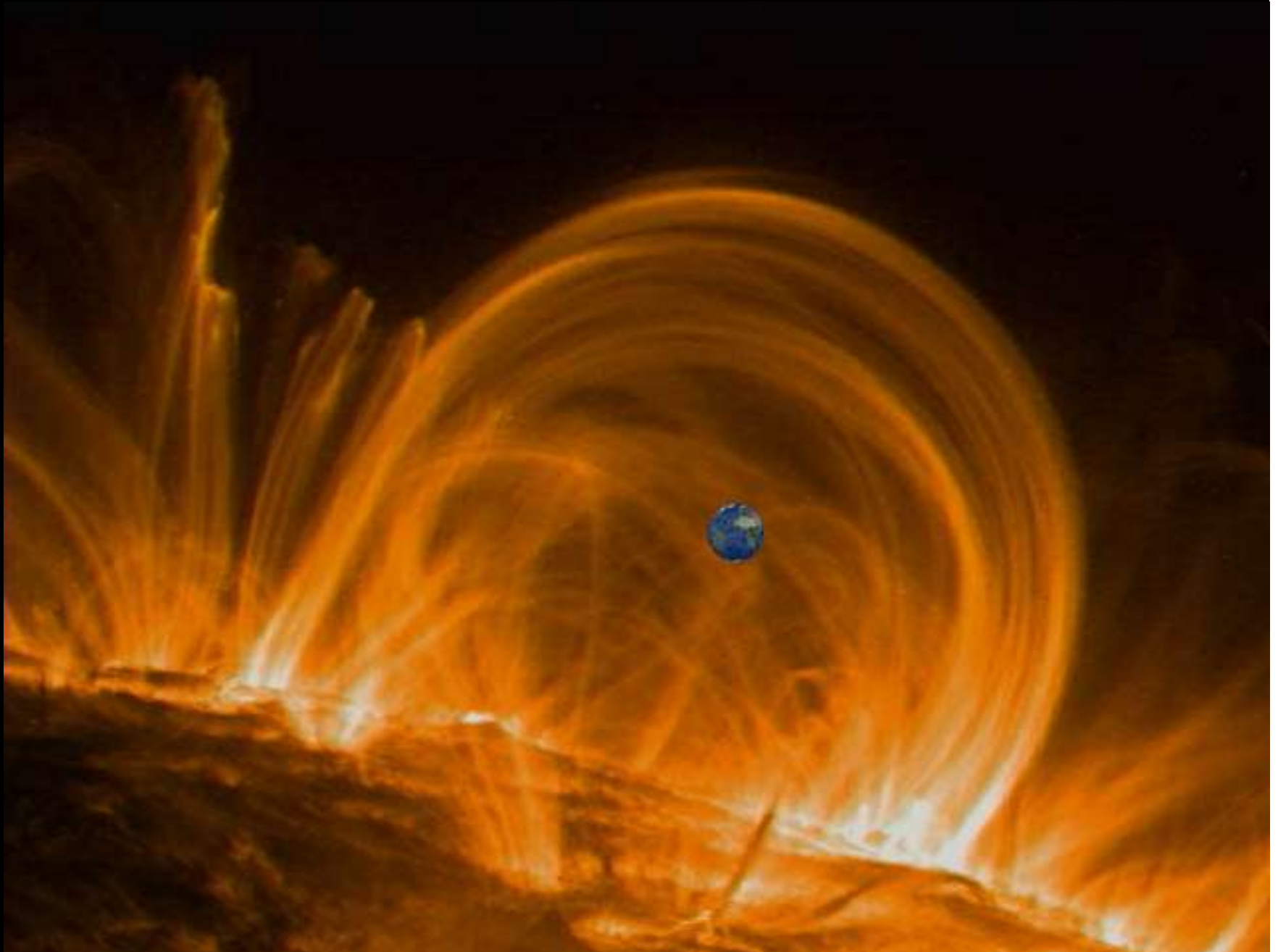
ZDJĘCIE KORONY SŁONECZNEJ W PROMIENIACH X

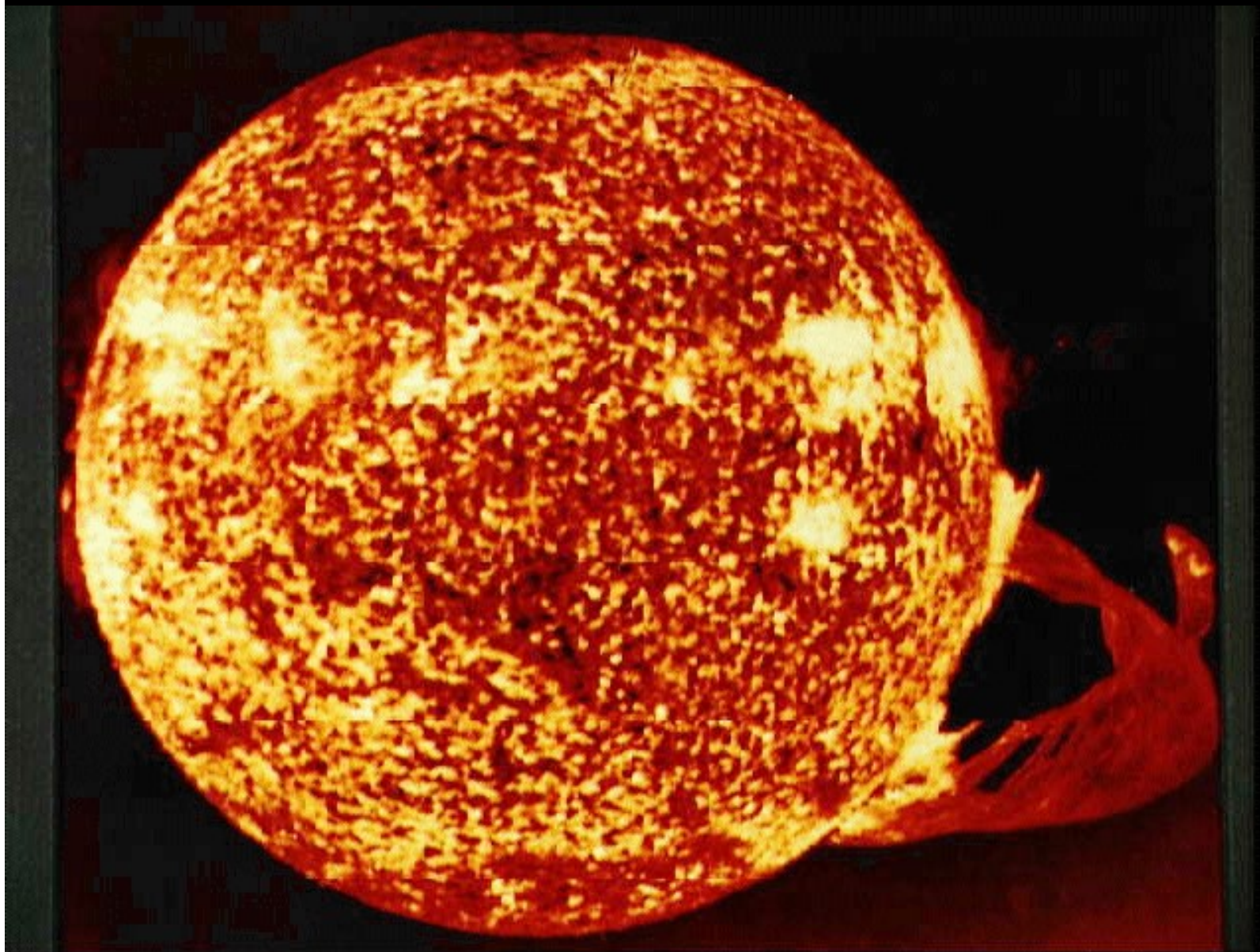
ZDJĘCIA KORONY SŁONECZNEJ W PROMIENIACH X

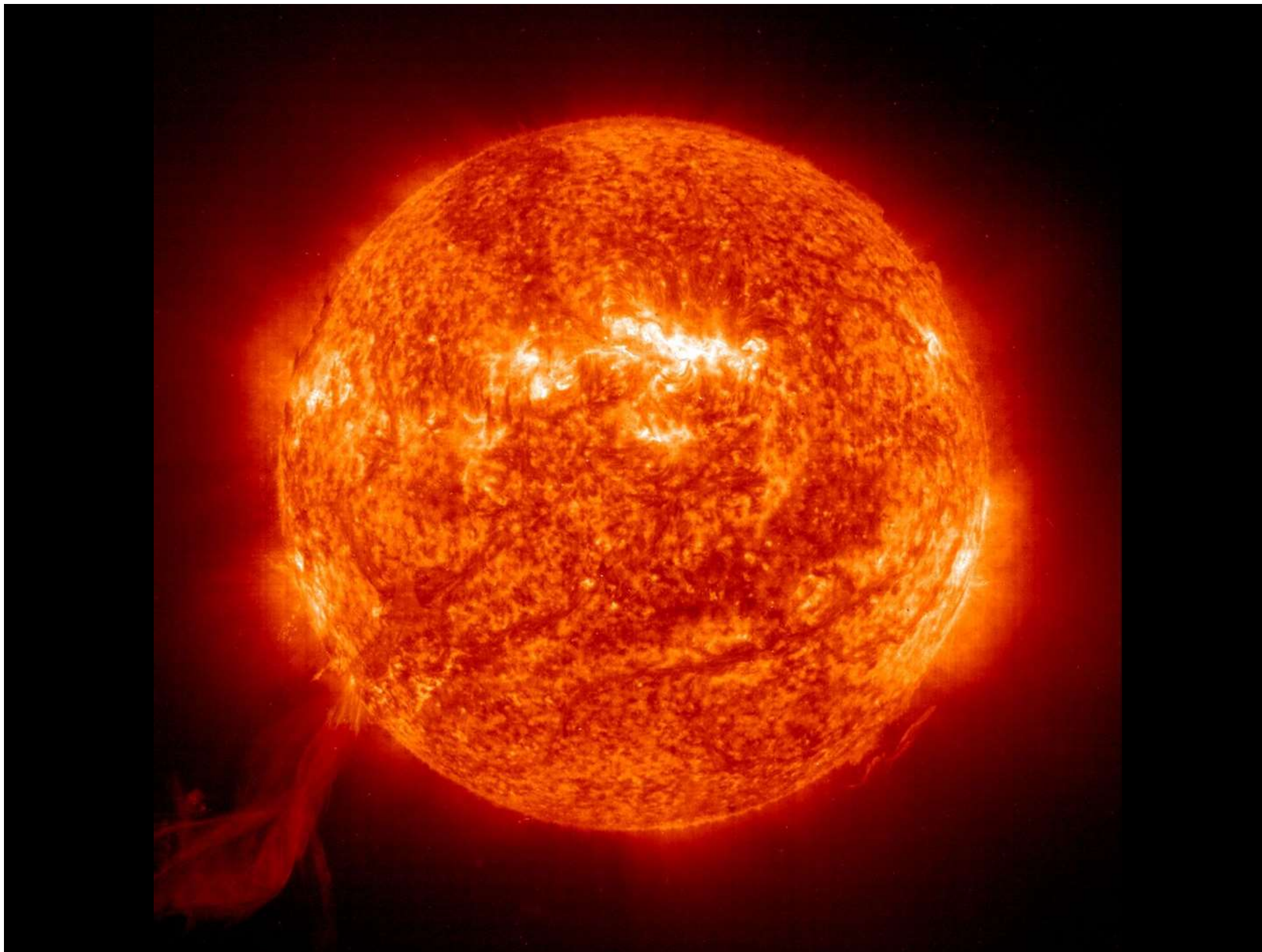

PROTUBERANCJE - EFEKTOWNY PRZEJAW AKTYWNOŚCI SŁONECZNEJ

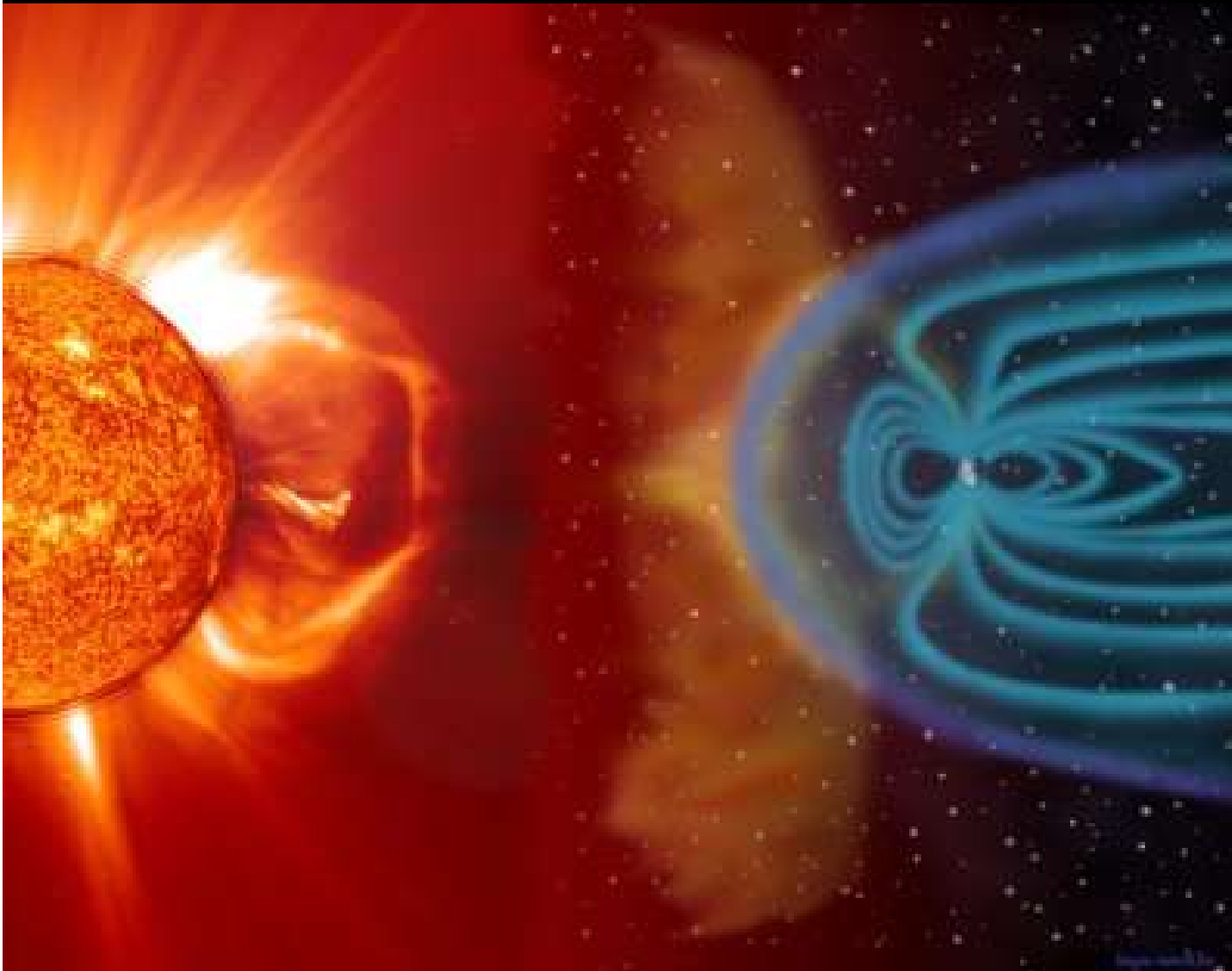

NIEKTÓRE PROTUBERANCJE BYWAJĄ NAPRAWDĘ GIGANTYCZNE

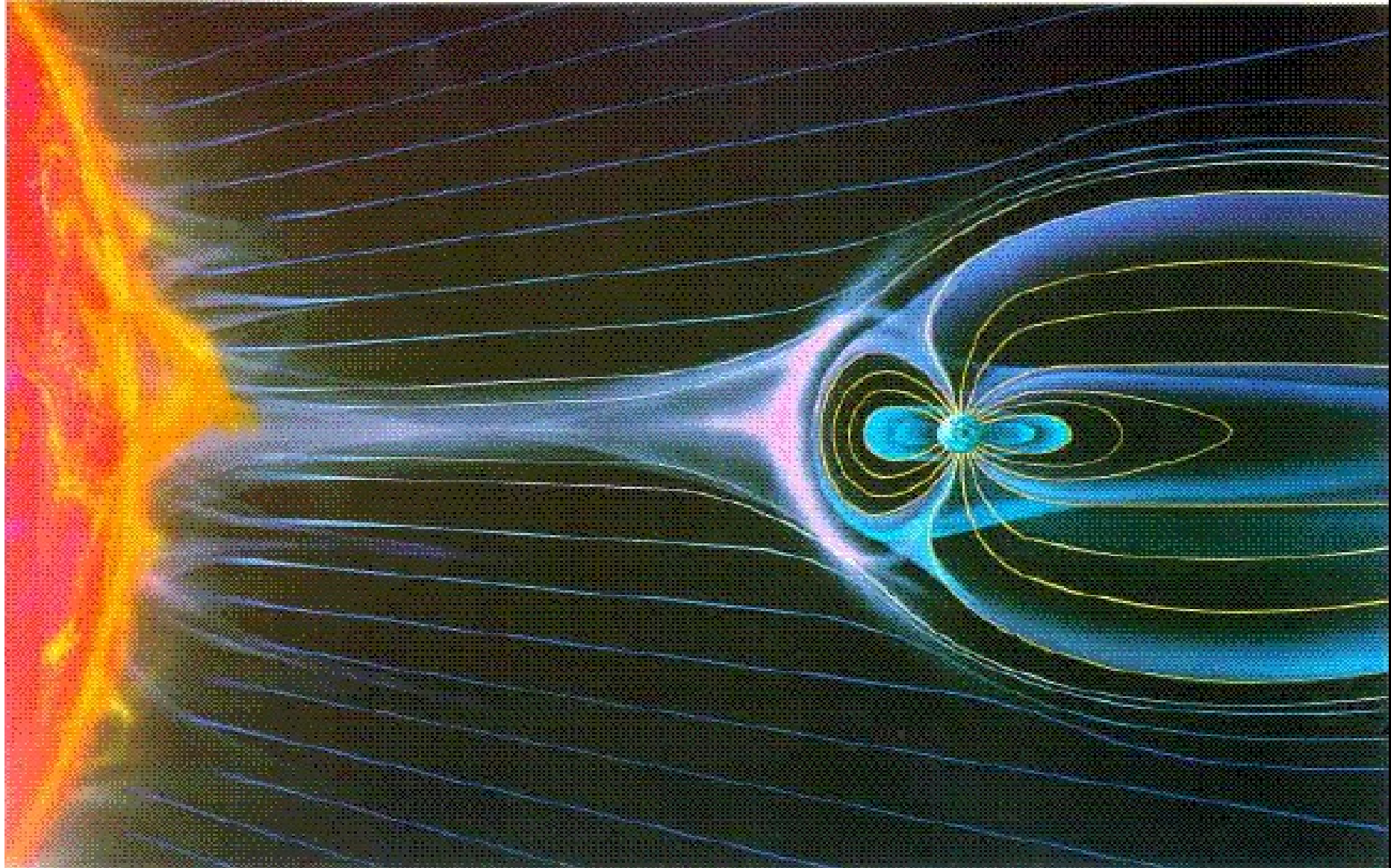

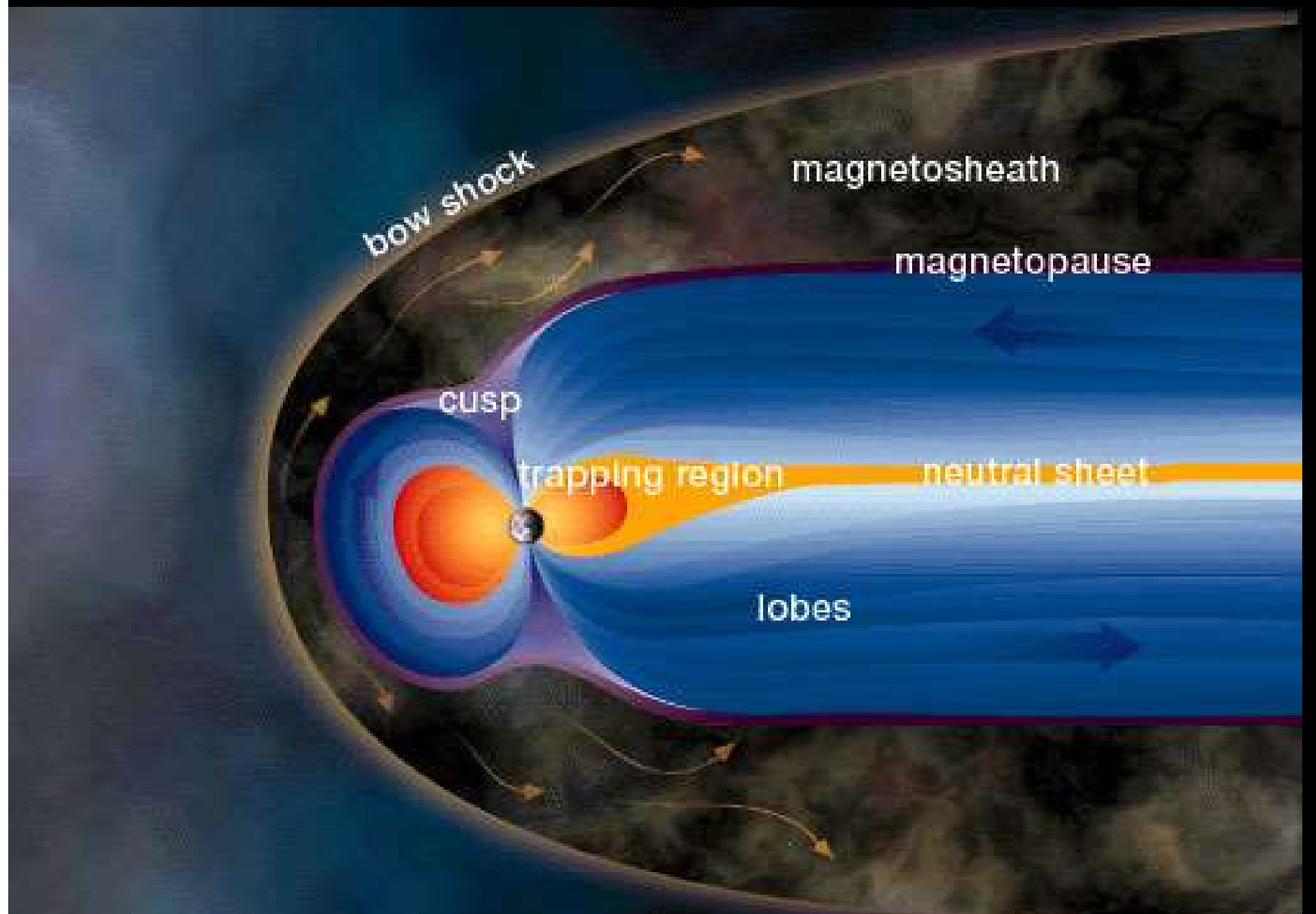
KORONA SŁONECZNA NA ODLEGŁOŚCI KILKUNASTU MILIONÓW KM. PRZECHDZI STOPNIOWO W TZW. WIATR SŁONECZNY, KTÓRY ODDZIAŁYWUJE Z POLAMI MAGNETYCZNYMI PLANET - W TYM ZIEMI.

WIATR SŁONECZNY JAKO PEWIEN PRĄD GENERUJE POLE MAGNETYCZNE, KTÓRE NAKŁADA SIĘ NA WŁASNE POLE MAGNETYCZNE ZIEMI DAJĄC W WYNIKU NIESYMETRYCZNY KSZTAŁT MAGNETOSFERY.

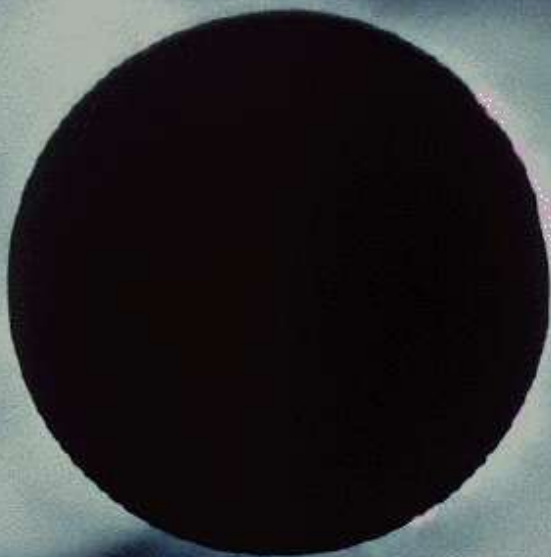
MAGNETOSFERA ZIEMSKA

ZORZE POLARNE TO TEŻ POŚREDNIO EFEKT AKTYWNOŚCI SŁONECZNEJ

KONIEC

J. Sikorski, IFD,
Uniwersytet Gdański